

CAND.MERC.AUD.

Efterårssemesteret 2018

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: Selskabsret

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle

(Fagets kvalifikationsbeskrivelse er indsat bagerst i opgaven.)

Selskabets vedtægter er vedlagt eksamensopgaven. Alle besvarelser skal begrundes.

De fire venner, Ludvig Lund (LL), Ulla Uhre (UU), Dorthe Dahl (DD) og Ole Obel (OO), havde i efteråret 2017 stiftet selskabet "Leg og LUDO A/S", der gennem selskabets webshop solgte spil og andet læringsfremmende legetøj.

Selskabets ejerkreds bestod af de fire venner. Ludvig og Ulla ejede begge 12,5 % af selskabets kapital, mens kæresteparret Dorthe og Ole ejede henholdsvis 15 og 60 % af selskabets kapital.

Selskabets bestyrelse bestod af Ulla, Ole og selskabets revisor T. Ahlstærk, mens selskabets direktion bestod af Ludvig, Dorthe og Ole.

Selskabets kapital blev tegnet ved en kombination af kontant indskud og apportindskud. Som apportindskud indskød selskabsdeltagerne:

- Ludvigs gamle VW Caddy Van-varevogn.
- Ullas fordring på Dorthe, der var sikret ved pant i Dorthes bil.
- Dorthes kameraudstyr, der skulle bruges til at tage produktbilleder til webshoppen.
- Oles aktier i det på NASDAQ-noterede amerikanske selskab Mattel, Inc., der blandt andet producerer Barbiedukker.

1. Var selskabstiftelsen lovlige, og er der særlige forhold, de fire selskabsdeltagere skal være opmærksomme på i forbindelse med en stiftelse som denne?

- De studerende skal indledningsvist sondre mellem kontant indskud og apportindskud. Apportindskud dækker over indskud i andre værdier end kontanter, og her gælder, jf. § SL 35, at indskud i andre værdier end kontanter, dvs. apportindskud, skal have en økonomisk værdi og ikke kan bestå i pligt til at udføre et arbejde eller levere en tjenesteydelse.
- Jf. SL § 36 skal stiftelsesdokumentet indeholde en vurderingsberetning over de overtagne værdier. Tidskravet for vurderingsberetningen er 4 uger før stiftelsesdokumentets underskrivelse, jf. SL § 36, stk. 2. Formålet med vurderingsberetningen er at sikre, at værdierne reelt set også er til stede i selskabet.
- De studerende skal tage stilling til de enkelte indskud:
 - Ludvigs gamle VW Caddy Van-varevogn: kan godt indskydes – der skal udarbejdes en vurderingsberetning.
 - Ullas fordring på Dorthe, der var sikret ved pant i Dorthes bil: jf. SL § 35, stk. 2, kan fordringer mod stiftere eller kapitalejere ikke indskydes, uanset om de er sikret ved pant.
 - Dorthes kameraudstyr, der skulle bruges til at tage produktbilleder til webshoppen: kan indskydes – der skal udarbejdes en vurderingsberetning.
 - Oles aktier i det på NASDAQ-noterede amerikanske selskab Mattel, Inc., der blandt andet producerer Barbiedukker: kan indskydes – falder under undtagelsen i SL § 38, stk. 1, nr. 2, hvorefter der ikke behøver at blive udarbejdet en vurderingsberetning, medmindre kapitalselskabets centrale ledelsesorgan vurderer, at denne gennemsnitskurs er påvirket af ekstraordinære omstændigheder eller i øvrigt ikke kan antages at afspejle den aktuelle værdi.

Dorthe og Oles forhold havde skrattet i et stykke tid, og efter en noget anstrengende juleferie blev Dorthe og Ole separeret i januar 2018. Kort tid efter kontaktede Dorthe selskabet, da hun havde tænkt sig at sælge sin ejerandel til sin tidligere kollega og nu gode ven Freddy Fogh (FF).

Ole ønskede imidlertid ikke, at Freddy skulle optages i ejerkredsen. Dels mente han, at Freddy ville være ”på Dorthes side” og derfor måske ikke ville varetage selskabets interesser, dels ønskede Ole selv at købe Dorthes aktier.

2. Hvem skal i medfør af vedtægterne træffe beslutning om, hvorvidt der kan meddeles samtykke?

- I mangel af klar angivelse i selskabets vedtægter er det selskabets centrale ledelsesorgan, der skal træffe beslutning og give meddelelse om samtykke, jf. SL § 68. Selskabet er derfor *ikke* selskabets generalforsamling.
- I et selskab som Leg og LUDO A/S med en direktion og en bestyrelse er det centrale ledelsesorgan selskabets bestyrelse.
- Den gode besvarelse berører også, at vedtægterne kan angive betingelser for meddelelse af samtykke.
- En afvisning af meddelelse af samtykke skal begrundes, jf. SL § 68, stk. 2.

3. Kan selskabet med den af Ole givne begrundelse nægte at give samtykke til salget til Freddy?

- Det følger af almindelige selskabsretlige grundsætninger, at det centrale ledelsesorgan skal vurdere spørgsmålet ud fra hensynet til selskabets tarv og interesse.
- En rent chikanøs afvisning, eller en afvisning begrundet i mindre hensyn, kan tilsidesættes ved dom over selskabet.
- Krüger, s. 224.
- Der er ikke noget, der tyder på, at selskabets interesse vil være i fare, såfremt Freddy bliver aktionær. For det første har han som aktionær ingen loyalitetsforpligtelse over for selskabet, og for det andet erhverver han kun en mindre aktiepost, hvorved han hverken får bestemmende indflydelse eller er i stand til at blokere for generalforsamlingsbeslutninger, der træffes efter SL §§ 105 eller 106.

Ludvig havde i foråret 2018 været på legetøjs- og spilmesse Spielwarenmesse i Nürnberg, hvor han havde fundet mange spændende potentielle leverandører. Særligt var han begejstret for kortspillet Exploding Kittens – et lidt sært, men overraskende morsomt spil – og Dot Creativity Kit, der blev markedsført som den perfekte introduktion til robotteknik og programmering til børn.

Hverken Exploding Kittens eller Dot Creativity Kit kunne endnu fås i Danmark, og Ludvig skyndte sig derfor at bestille begge sæt hjem til webshoppen. De to ordrer beløb sig til henholdsvis 50.000 kr. for Exploding Kittens og 125.000 kr. for det noget dyrere Dot Creativity Kit, der havde været meget populært i det øvrige Skandinavien.

Vel hjemme på selskabets adresse kunne Ludvig ikke vente med at afrapportere fra Nürnbergmesse. ”De her spil kommer til at sætte Leg og LUDO A/S på danmarkskortet og virkelig markere os som den førende spilwebshop!” Ulla, der til daglig var gymnasielærer og sad i Lego og LUDO A/S’ bestyrelse, var bestemt ikke enig i den udtalelse og mente, at selskabet ikke var bundet af dispositionen, da formålet med Ludvigs tur bare var at samle inspiration.

4. Er selskabet bundet af dispositionen?

- Ludvig har uden tvivl repræsentationsret, jf. SL § 135, stk. 1.
- Som udgangspunkt har han også tegningsret efter SL § 135, stk. 2. Spørgsmålet er herefter, om undtagelserne i SL § 136, stk. 1 kan bruges. Kun nr. 3 kan komme på tale.
- Det er centralt, at de studerende sonder mellem de to aftaler samt adskiller det interne forhold (om Ludvig jf. de interne regler må) og det eksterne forhold (om Ludvig er i stand til at forpligte selskabet).
 - Vedr. Exploding Kittens: retshandlen ligger under beløbsgrænsen fastsat i vedtægternes § 5.
 - Vedr. Dot Creativity Kit: retshandlen ligger over beløbsgrænsen fastsat i vedtægternes § 5.
- De studerende skal fastslå, at selskabet er bundet af den første aftale vedr. Exploding Kittens.
- Det er herefter væsentligt at diskutere, om det kan komme på tale at anvende undtagelserne i SL § 136, stk. 1. Situationerne i nr. 1 og nr. 2 passer ikke til selskabet, hvorfor SL § 136, stk. 1, nr. 3 skal diskuteres.
- Der er dog intet i opgaveteksten, der tilsiger, at tredjemand har været vidende om, at Ludvig har overskredet den interne beføjelse til at forpligte selskabet. Leg og LUDO A/S er derfor også bundet af denne aftale.

Leg og LUDO A/S valgte derefter – i enighed – at forfølge en strategi om at fokusere på spil og læringsfremmende legetøj, der skal give børn og unge digitale kompetencer. Den samlede ejerkreds havde store forhåbninger til denne strategi, men måtte også indse, at det kan være hårdt for et selskab at være frontrunner på ny udvikling.

Selskabets egenkapital led kraftigt under de store udskrivninger til nyt og innovativt legetøj. 1. juli kunne bestyrelsen konstatere, at selskabet havde tabt 500.000 kr., og at reserverne udgjorde 150.000 kr.

5. Bør dette give anledning til bekymring? Og i så fald, hvad skal konsekvenserne være?

- Selskabskapitalen er 600.000 kr. (skal de studerende finde i vedtægterne). Reserverne på 150.000 kr. bruges til at dække en del af underskuddet på 500.000 kr. Leg og LUDO A/S har derfor "kun" tabt 350.000 kr. ud af 600.000 kr.
- De studerende skal se, at selskabet har tabt mere end halvdelen af selskabskapitalen. Derfor er selskabet i en kapitaltabssituation efter SL § 119.
- Konsekvensen heraf er, at selskabets ledelse (den *samlede* ledelse) skal sikre, at generalforsamling afholdes, senest 6 måneder efter at det konstateres, at selskabets egenkapital udgør mindre end halvdelen af den tegnede kapital. På generalforsamlingen skal det centrale ledelsesorgan (*bestyrelsen*) redegøre for kapital-selskabets økonomiske stilling og om fornødent stille forslag om foranstaltninger, der bør træffes, herunder om kapital-selskabets opløsning.

Leg og LUDO A/S var vokset. Selskabet havde ret i sin strategi vedrørende spil og legetøj egnet til den nye teknologiske udvikling. En stor del af den succes kunne selskabet tilskrive Maren fra Marketing og hendes excellente evner ud i SEO samt Kurt fra Kundeservice.

Selskabet ønskede derfor at belønne de to medarbejdere ved at tilbyde dem at tegne aktier i selskabet til favørkurs.

6. Kan dette lade sig gøre?

- Der er i denne situation tale om en fravigelse af fortegningsretten, jf. SL § 162 – en rettet emission til fordel for Maren fra Marketing og Kurt fra Kundeservice.
- Denne opgave kan løses på to måder, og det er væsentligt, at de studerende er klar over dette.
- 1) Generalforsamlingen kan med 2/3-flertal beslutte at fravige fortegningsretten til fordel for Maren og Kurt samt fastsætte en favørkurs for kapitalandelene, jf. SL § 162, stk. 4.
- Betingelsen herfor er, at der er tale om en generel ordning, hvilket de studerende skal argumentere for eller imod. Det er ikke afgørende, hvad de når frem til.
- 2) Hvis de studerende finder, at der *ikke* er tale om en generel ordning, er det alligevel muligt at tilbyde de to medarbejdere aktier til favørkurs efter SL § 107, stk. 2, nr. 1.

Takket være Maren og Kurts gode arbejde fortsatte Leg og LUDO A/S successen. Selskabet voksede hurtigt ud af webshoppens lagerlokaler og flyttede til et nyt og større sted.

Ole så slet ingen begrænsninger for, hvor langt Leg og LUDO A/S kunne drive deres forretningseventyr. Hans gamle kammerat fra gymnasietiden Morten Mørk (MM), drev et mindre aktieselskab, Mortens Mekanik A/S,

der producerede robotlegetøj til børn og voksne. "Det passer jo perfekt i forhold til vores Dot Creativity Kit!" mente Ole.

Morten Mørk kunne også sagtens se den potentielle synergi mellem Leg og LUDO A/S og Mortens Mekanik A/S. Han ønskede dog ikke bare at sælge sit robotlegetøj til Leg og LUDO A/S, men ville langt hellere fusionere ind i selskabet.

Det var lykkedes Ole at overbevise både Ulla og selskabets revisor om, at det var en god ide. Ludvig var derimod mere tilbageholdende. "Vi har jo først lige fået genetableret egenkapitalen!" udbrød han en morgen, hvor Ole begejstret fortalte om det ekspansionseventyr, han så, der ventede for Leg og LUDO A/S. "Er det nu klogt både at være et producerende og sælgende selskab?" indskød Ludvig, mens Ole bare talte højere for at overdøve Ludvig.

7. Hvilken type fusion har Ole planlagt for selskabet? Hvem skal i Leg og LUDO A/S træffe beslutningen vedrørende fusionen, og har Ludvig nogen mulighed for at bremse fusionen?

- Der er tale om en uegentlig fusion, hvor Leg og LUDO A/S er det fortsættende selskab, og Mortens Mekanik A/S er det ophørende selskab.
- Jf. § SL 247, stk. 1, er udgangspunktet, at det centrale ledelsesorgan (bestyrelsen) i det fortsættende selskab kan træffe beslutning om fusionen.
- Da Leg og LUDO A/S' formål, jf. vedtægternes § 2, er "at udøve virksomhed med salg af spil og legetøj samt dertil knyttede aktiviteter." kræver en fusion med Mortens Mekanik A/S, der er et producerende selskab, at Leg og LUDO A/S' vedtægter ændres. Følgelig bliver fusionen en generalforsamlingsbeslutning, der kræver 2/3-flertal, jf. SL § 247, stk. 1.
- Ludvigs mulighed for at bremse fusionen er derfor på generalforsamlingen.
- Havde en vedtægtsændring ikke været krævet, kunne Ludvig i kraft af sin ejerandel, også kræve beslutningen forelagt generalforsamlingen, jf. SL § 247, stk. 2.
- Det er væsentligt, at de studerende både fremhæver vedtægtsændringen og Ludvigs minoritetsbeføjelse.

Efter fusionen sendte Leg og LUDO A/S et orienterende brev ud til alle kreditorerne fra Mortens Mekanik A/S. Få dage efter modtog selskabet et harmdirrende opkald fra en af Morten Mørks gamle kreditorer, Gunnar Risk, der aldeles ikke var tilfreds med en sådan besked.

Gunnar Risk mente, at selskaberne ikke kunne fusionere uden godkendelse fra Mortens Mekanik A/S' kreditorer, og hvis det alligevel kunne lade sig gøre, mente han, at alle Morten Mørks gamle kreditorer skulle have deres krav indfriet, før fusionen kunne træde i kraft.

8. Tag stilling til Gunnar Risks anbringender.

- Fusionsreglerne bygger på princippet om universalsuccession. Det betyder, at det fortsættende selskab overtager alle det ophørende selskabs rettigheder og forpligtelser, jf. SL § 250.
- Det er en almindelig obligationsretlig grundsætning, at debitorskifte kræver samtykke. Fusionsreglerne er derfor i opposition til denne grundsætning, men de er fundet hensigtsmæssige af hensyn til erhvervslivet, jf. Krüger, s. 621-622.

- Gunnar Risk har derfor ikke ret i, at fusionen kræver kreditorsamtykke.
- Som led i fusionsgrundlaget skal en vurderingsmand give en udtalelse om kreditorernes stilling, jf. SL § 242.
- Hvis vurderingsmanden finder, at kreditorernes krav ikke er sikret betryggeligt efter fusionen, eller hvis der ikke er udarbejdet en vurderingsmandserklæring, kan kreditorerne anmelde deres krav mod selskabet, jf. SL § 243, stk. 1.
 - Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan der forlanges betryggende sikkerhed.

Vedtægter for Leg og LUDO A/S

§ 1

Selskabets navn er Leg og LUDO A/S.
Selskabets hjemsted er Aarhus Kommune.

§ 2

Selskabets formål er at udøve virksomhed med salg af spil og legetøj samt dertil knyttede aktiviteter.

§ 3

Selskabets selskabskapital udgør 600.000 kr. fordelt på aktier a 1.000 kr. og multipla heraf.

Forud for ethvert aktiesalg skal selskabet give sit samtykke. Kan selskabet ikke give sit samtykke til den foreslåede køber, skal de øvrige aktionærer tilbydes at købe den pågældende aktiepost.

§ 4

På generalforsamlingen giver hver aktie på nominelt 1.000 kr. én stemme.

§ 5

Selskabet ledes af en bestyrelse bestående af 3-5 medlemmer samt eventuelle suppleanter, der vælges af generalforsamlingen for 1 år ad gangen. Bestyrelsen ansætter en direktion.

Selskabet tegnes af en direktør, af en direktør i forening med bestyrelsesformanden eller af den samlede bestyrelse. Ved retshandler over 100.000 kr. kræves forudgodkendelse fra den samlede bestyrelse.

§ 6

Generalforsamlinger indkaldes med 14 dages varsel ved e-mail til hver enkelt kapitalejer.

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal omfatte:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse af årsregnskab med revisionspåtegning samt årsberetning til godkendelse.
4. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.
5. Indkomne forslag fra bestyrelse eller kapitalejere.
6. Valg af bestyrelse.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

§ 7

Selskabets regnskabsår løber fra 01.01 til 31.12.

Kvalifikationsbeskrivelse

Fagets målsætning er at give de studerende et dybdegående kendskab til og forståelse for dansk aktie- og anpartsselskabsret. Det vil sige, at de studerende skal opnå kendskab til de primære selskabsretlige regler og grundbegreber med henblik på en forståelse af virksomhedernes retlige organisation og funktionsmåde. De studerende skal således ikke blot opnå kendskab til reglerne, men tillige opnå forståelse for de bagvedliggende hensyn. Primært den beskyttelse af aktionærer, kreditorer og medarbejdere, der er en integreret del af selskabsretten.

Det er hensigten med faget at gøre de studerende i stand til at identificere og løse centrale problemer i selskabsretten.

Særligt skal de studerende opnå følgende kompetencer:

- evne til at identificere de relevante selskabsretlige problemstillinger
- evne til at finde de for problemstillingen relevante selskabsretlige retskilder og selskabsretlige principper
- evne til at deducere og argumentere overbevisende for en eller flere juridiske løsninger.